

Protokół

8. posiedzenia, 5. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 25. stycznia 1894.

Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 22 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. O. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze: dr. Franciszek Paszkowski, X. Siczynski, Jan Duklan Słonecki, Jan Trzecieski.

Obecnym posłów: 117.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Rada dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek podaje do wiadomości, że protokół 6 posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, tudzież, że protokół 7 posiedzenia jest wyłożony w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Paszkowski odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 25. stycznia b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej petycyje L. s.: 845, 849, 852, 856, 857, 858, 864, 865, 866, 867, 873, 874, 875, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 935, 936, 937, 938, 939, 943, 944, 945, 949, 950, 951.

Komisji szkolnej petycyje L. s.: 846, 847, 861, 868, 869, 870, 871, 872, 876, 877, 878, 879, 886, 920, 932, 933, 941.

Komisji petycyjnej petycyje L. s.: 948, 953, 954, 959, 960, 962.

Komisji prawniczej petycyje L. s.: 850.

Komisji drogowej petycyje L. s.: 851.

Po odczytaniu pet. L. s. 855, przemawia p. Midowicz, popierając tę petycyę, po czem Izba przydziela ją komisji drogowej.

Dalej przydzielona została komisji drogowej petycyja L. s. 931.

Komisji gospodarstwa krajowego petycyje L. s.: 863, 934.

Komisji administracyjnej petycyje L. s.: 893, 894, 895, 942.

Komisji gminnej petycyje L. s.: 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 940.

Po odczytaniu pet. L. s. 921, przemawia p. Popowski, popierając tę petycyę, po czem Izba przydziela ją komisji podatkowej.

C. k. Komisarz Rządowy, Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacyę p. Potoczka i towarzyszy w sprawie obowiązujących przepisów o prawie noszenia broni.

Marszałek podaje do wiadomości Izby następujący wynik ukonstytuowania się komisji podatkowej:

Przewodniczącym wybrany: p. Dawid Abrahamowicz.

Zastępcą przewodniczącego wybrany: p. Dr. Weigel.

Sekretarzem wybrany: p. Rogoyski.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zakładania powiatowych i gminnych kas oszczędności na podstawie nowego wzorowego statutu dla tychże kas, wydane go reskryptem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 19. maja 1892.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacji St. hr. Skarbka za rok 1891.

Sprawozdawca p. Chamiec, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych:

1. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Boryniczach od mostu na rzece Suchodołce;

2. Obszarowi dworskiemu w Sufczynie od mostów na rzece Stubnicy;

3. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Sokołowie od mostów na drodze gminnej z Bolechowa do kolei lwowsko-czerniowieckiej;

4. Obszarowi dworskiemu w Glinny od mostów na rzece Strypie;

5. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Nadolanach od dwóch mostów położonych przy drodze gminnej w Nadolanach;

6. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Zarwanicy od mostu na rzece Strypie;

7. Obszarom dworskim w Korniowie i Uniżu od przewozu przez rzekę Dniestr w Korniowie;

8. Gminie w Gromcu od przewozu przez rzekę Wisłę w Gromcu;

9. Obszarowi dworskiemu w Jankowicach od przewozu przez rzekę Wisłę w Jankowicach;

10. Obszarowi dworskiemu w Szczucinie od przewozu przez rzekę Wisłę pod Łęką Szczucińską;

11. Obszarowi dworskiemu w Babicach od przewozu przez rzekę San w Babicach;

12. Obszarowi dworskiemu w Krasiczynie od przewozu przez rzekę San w Krasiczynie;

Sprawozdawca, p. Edward Jędrzejowicz, odczytuje powyższe sprawozdanie zakończone następującym projektem uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do poboru opłat mytniczych:

1. obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Boryniczach od mostu na rzece Suchodołce;

2. gminie wspólnie z obszarem dworskim w Zarwanicy od mostu na rzece Strypie;

3. gminie wspólnie z obszarem dworskim w Sokołowie od mostów na drodze gminnej z Bolechowa do kolei lwowsko-czerniowieckiej;

4. obszarowi dworskiemu w Glinny od mostów na rzece Strypie;

5. obszarowi dworskiemu w Sufczynie od mostów na rzece Stubnicy;

6. obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Nadolanach od dwóch mostów położonych przy drodze gminnej w Nadolanach;

7. obszarowi dworskiemu w Jankowicach od przewozu przez rzekę Wisłę w Jankowicach;

8. obszarowi dworskiemu w Krasiczynie od przewozu przez rzekę San w Krasiczynie;

9. obszarom dworskim w Korniowie i Uniżu od przewozu przez rzekę Dniestr w Korniowie;

10. gminie w Gromcu od przewozu przez rzekę Wisłę w Gromcu.

11. obszarowi dworskiemu w Babicach od przewozu przez rzekę San w Babicach;

12. obszarowi dworskiemu w Szczucinie od przewozu przez rzekę Wisłę pod Łęką Szczucińską.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje :

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do poboru opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem :

1. obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Boryniczach, powiatu Bobreckiego, od mostu na rzece Suchodołce, z obowiązkiem utrzymania tak tego mostu jak i wszystkich innych mostów w obrębie gminy położonych, oraz utrzymania w obrębie gminy drogi szutrowanej, przy której most omycony jest położony, według następującego wymiaru :

1. Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzęzonego 1 (jeden) ct.

2. Od bydłał przepędzanych :

- a) od każdego konia dorosłego, bydłęcia rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct. ;
- b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct. ;
- c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

2. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Zarwanicy, powiatu Podhajeckiego, od mostu na rzece Strypie w Zarwanicy, według następującej taryfy :

Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzęzonego 2 (dwa) ct.

3. Od bydłał przepędzanych :

- a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.
- b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

3. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Sołowie, powiatu Stryjskiego, do pobierania myta mostowego na drodze gminnej, prowadzącej od Behowa do kolei lwowsko-czerniowieckiej, z obowiązkiem utrzymania trzech mostów na tejże drodze położonych.

4. obszarowi dworskiemu w Glinny powiatu leżańskiego, od mostów na rzece Strypie, przy drodze gminnej z Pomorzana przez Glinę Kozłowa.

Przy każdym z tych dwóch myt (pod poz. 3. i 4. wyszczególnionych) pobierać należy opłaty podług następującej taryfy :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct. ;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct. ;
- c) od pięciu świń, cieląt, owiec lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.

5. Obszarowi dworskiemu w Sufeczynie, powiatu Dobromilskiego, od dwóch mostów na rzece Stubnicy przy jednej zaporze mytniczej, podług następującej taryfy :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) ct. ;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) ct. ;
- c) od pięciu świń, cieląt, owiec lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.

6. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Nadolanach, powiatu Sanockiego, od dwóch mostów na drodze gminnej w Nadolanach w kierunku gościńca rymanowskiego położonych.

Pobór myta odbywać się ma przy moście krótszym od strony Nowotańca, podług następującej taryfy :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct. ;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego wolnego, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to : od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, oraz od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct. ;
- c) od pięciu sztuk bydła pędzonego, jakoto : od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jak również pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Członkowie gminy i obszaru dworskiego w Nadolanach, wolni są od opłaty myta.

7. Obszarowi dworskiemu w Jankowicach, powiatu Chrzanowskiego, od przewozu przez rzekę Wisłę w Jankowicach.

8. Obszarowi dworskiemu w Krasiczynie, powiatu Przemyskiego, od przewozu przez rzekę San w Krasiczynie.

Od każdego z tych dwóch myt (pod poz. 7. i 8. poszczególnionych), pobierać należy opłatę podług następującego wymiaru:

- a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.;
- b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzęzonego 2 (dwa) ct.;
- c) od jednego źrebięcia do 2 lat (jeden) ct.;
- d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukata i trzylatki 2 (dwa) ct.;
- e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze 2 lat, świni karmnej, owcy, kozła i małych świń 1 (jeden) ct.

9. Obszarom dworskim w Korniowie i Uniżu, powiatu Horodeńskiego, od przewozu przez rzekę Dniestr w Korniowie, według następującego wymiaru:

- a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) ct.;
- b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzęzonego 6 (sześć) ct.;
- c) od jednego źrebięcia do 2 lat 2 (dwa) ct.;
- d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukata i trzylatki 4 (cztery) ct.;
- e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze 2 lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

10. Gminie w Gromcu, powiatu Chrzanowskiego, od przewozu przez rzekę Wisłę w Gromcu, podług następującej taryfy:

- a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.;
- b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzęzonego 2 (dwa) ct.;
- c) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, od krowy, bukata i trzylatki 2 (dwa) ct.;
- d) od jednego źrebięcia do dwóch lat, jakoteż od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, od świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

11. Obszarowi dworskiemu w Babicach, powiatu Przemyskiego, od przewozu przez rzekę San w Babicach, według następującego wymiaru:

- a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) ct.;
- b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzęzonego 3 (trzy) ct.;
- c) od jednego źrebięcia od 2 lat 1¹/₂ (półtora) ct.;
- d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukata i trzylatki 3 (trzy) ct.;
- e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze 2 lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1¹/₃ (półtora) ct.

12. Obszarowi dworskiemu w Szczucinie, powiatu Dąbrowskiego, od przewozu przez rzekę Wisłę pod Łęką Szczucińską, według następującego wymiaru:

- a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) ct.;
- b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzęzonego 5 (pięć) ct.;
- c) od jednego źrebięcia do 2 lat 2 (dwa) ct.;
- d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukata i trzylatki (pięć) ct.;
- e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze 2 lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 2 (dwa) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty rlniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nięda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie całej awały *en bloc*.

Izba uchwała ten wniosek i przyjmuje całą uchwałę *en bloc*.

Uchwalivszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Emila Torosiewicza o poparcie missyi katolickich subwencją 3.000 zł.

Przemawia p. Emil Torosiewicz, uzasadniając powyższy wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza o przyspieszenie zaprowadzenia przymusu ubezpieczenia budynków od szkód ogniowych.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek i wnosi pod względem formalnym przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Olpińskiego o przyznanie wdowie po poecie ruskim, Markjanie Szaszkiwiczu, dożywotniego zaopatrzenia w kwocie 300 zł. rocznie.

Przemawia p. Olpiński, uzasadniając swój wniosek, i wnosi pod względem formalnym odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o czynnościach V. Departamentu Wydziału krajowego za rok 1893.

Sprawozdawca p. Trzeciecki. uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z V. departamentu Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia po koniec listopada 1893 roku.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego co do przyznania technikom dyplomowanym i kandydatom notaryalnym prawa wybierania członków Rady miejskiej we Lwowie i Krakowie.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony od czytania sprawozdania, zwraca uwagę na następujące myłki druku:

1. na stronie 2. sprawozdania, w ustępie 4. od góry, w wierszu 4. od góry, zamiast słów: „stanowiąc mają dodatkami do §. 1.“, ma być: „stanowiąc mają dodatki do §. 1“;

2. w projekcie ustawy stanowiącej Al. B. sprawozdania, w Art. I., w alinei b., po słowach: „ustawą przepisane“ winien być średnik, po czem zdanie: „jeżeli te osoby są obywatelami państwa austriackiego“, winno być wydrukowane w osobnym wierszu.

Następnie odczytuje sprawozdawca wniosek komisji, który brzmi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące projekty ustaw:

I. U s t a w a

z dnia zawierająca dodatek do §. 1. ordynacyi wyborczej dla gminy król. stoł. miasta Lwowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządza, co następuje:

Art. I.

Prawo wybierania Radnych miejskich mają z pomiędzy przynależnych do gminy i uczestników, oprócz osób w ust. 2. lit. g. §-fu 1. ordynacyi wyborczej dla gminy król. stoł. miasta Lwowa z dnia 14. października 1870 Dz. u. kr. Nr 79 wymienionych także:

a) technicy, którzy studia swoje w jednej z wyższych szkół technicznych austriackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzamina państwowe z dobrym skutkiem złożyli;

- b) kandydaci notaryalni, którzy posiadają wszystkie warunki do uzyskania posady notaryalnej ustawą przepisane; jeżeli te osoby są obywatelami Państwa austriackiego.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. U s t a w a

z dnia zawierająca dodatek do §. 22. i 32. prowizorycznego statutu dla król. stoł. miasta Krakowa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Prawo do głosowania na radców miejskich mają oprócz osób w §. 22. lit. g. prowizorycznego statutu dla gminy król. stoł. miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 7, wymienionych, także:

- a) technicy, którzy studia swoje w jednej z wyższych szkół technicznych austriackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzamina państwowe z dobrym skutkiem złożyli;
- b) kandydaci notaryalni, którzy posiadają wszystkie warunki do uzyskania posady notaryalnej ustawą przepisane; jeżeli te osoby są obywatelami Państwa austriackiego.

Ci wyborcy umieszczeni będą w pierwszym kole wyborczem (§. 32. statutu dla kr. stoł. miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 7).

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. Weigel, zapowiadając wniesienie w rozprawie szczegółowej nad II. projektem ustawy dwu poprawek do Art. I. al. b.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca p. Fruchtmann czyta:

U s t a w a

z zawierająca dodatek do §. 1. ordynacyi wyborczej dla gminy król. stoł. miasta Lwowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Prawo wybierania Radnych miejskich mają z pomiędzy przynależnych do gminy i uczestników, oprócz osób w ust. 2. lit. g. §-fu 1. ordynacyi wyborczej dla gminy król. stoł. miasta Lwowa z dnia 14. października 1870 Dz. u. kr. Nr. 79 wymienionych także:

- a) technicy, którzy studia swoje w jednej z wyższych szkół technicznych austriackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzamina państwowe z dobrym skutkiem złożyli;
- b) kandydaci notaryalni, którzy posiadają wszystkie warunki do uzyskania posady notaryalnej ustawą przepisane; jeżeli te osoby są obywatelami Państwa austriackiego.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Gdy nikt głosu nie żąda, wnosi sprawozdawca przyjęcie tego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała powyższy wniosek i w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały powyższy projekt ustawy *en bloc*.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia zawierająca dodatek do §. 22. i 32. prowizorycznego statutu dla król. stoł. miasta Krakowa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Prawo głosowania na radców miejskich mają oprócz osób w §. 22. lit. g. prowizorycznego statutu dla gminy król. stoł. miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 7, wymienionych, także:

- a) technicy, którzy studia swoje w jednej z wyższych szkół technicznych austriackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzamina państwowe z dobrym skutkiem złożyli;
- b) kandydaci notaryalni, którzy posiadają wszystkie warunki do uzyskania posady notaryalnej ustawą przepisane; jeżeli te osoby są obywatelami Państwa austriackiego.

Ci wyborcy umieszczeni będą w pierwszym kole wyborczem (§. 32. statutu dla król. stołecz. miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 7)

Przemawia p. Weigel i wnosi opuszczenie w Art. I., w al. b. słów: „jeżeli te osoby są obywatelami Państwa austriackiego“, tudzież dodanie w tymże artykule, osobnej alinei c. która ma brzmieć:

c) magistrowie farmacyi.

Izba popiera te poprawki.

Przemawia sprawozdawca.

Izba w głosowaniu uchwała Art. I. w brzmieniu proponowanem przez komisją, odrzuca więc poprawkę wniesioną przez p. Weigla o opuszcze-

nie słów: „jeżeli te osoby są obywatelami Państwa austriackiego“.

Następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje Izba poprawkę p. Weigla o dodaniu ustępu: c) magistrowie farmacyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy artykuł zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała ten artykuł zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta nagłówek i wstęp ustawy, który brzmi:

U s t a w a

z dnia zawierająca dodatek do §. 22. i 32. prowizorycznego statutu dla król. stołecz. miasta Krakowa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała powyższy wstęp i nagłówek. Marszałek oznajmia, że wobec tego, iż uchwalona została poprawka, umieści trzecie czytanie dopiero uchwalonych ustaw na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Fruchtmana zmierzającym do uchylenia niektórych uciążliwych przepisów przy wymiarze należności rządowych od przeniesienia własności.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. Aby uchylił postanowienia §. 8. rozp. Ministerstwa sprawiedliwości i skarbu z dnia 26. maja 1890 Nr. 93. dz. p. p. i przyznał ulgi w wymiarze należitości prawnych §-fem 1. ustawy z dnia 31. marca 1890, L. 53. Dz. p. p. zaprowadzone także w wypadkach przeniesienia idealnych części takich nieruchomości, których wartość kwoty 500 zł., 4.000 zł. ewentualnie 8.000 zł. przewyższa, jeżeli wartość przeniesionej części idealnej zostaje w ramach ustawą z dnia 31. marca 1890, L. 53. Dz. p. p. zakreślonych;

2. aby w drodze administracyjnej a ewentualnie w drodze ustawy uchylił dotychczasową praktykę, według której c. k. władze skarbowe w wypadkach, w których c. k. Sądy należitość spadkową, markami stemplowemi uiszczą się mającą, wymierzają, — w razie niedostarczenia marek stemplowych w ośmiodniowym terminie — potrójną należitość od osób obowiązanych ściągają.

Przemawia c. k. Komisarz rządowy, Radea dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. Aby uchylił postanowienia §. 8. rozp. Ministerstwa sprawiedliwości i skarbu z dnia 26. maja 1890 Nr. 93. dz. p. p. i przyznał ulgi w wymiarze należitości prawnych §-fem 1. ustawy z dnia 31. marca 1890, L. 53. Dz. p. p. zaprowadzone także w wypadkach przeniesienia idealnych części takich nieruchomości, których wartość kwoty 500 zł., 4.000 zł. ewentualnie 8.000 zł. przewyższa, jeżeli wartość przeniesionej części idealnej zostaje w ramach ustawą z dnia 31. marca 1890, L. 53. Dz. p. p. zakreślonych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

2. aby w drodze administracyjnej a ewentualnie w drodze ustawy uchylił dotychczasową praktykę, według której c. k. władze skarbowe w wypadkach, w których c. k. Sądy należitość spadkową, markami stemplowemi uiszczą się mającą, wymierzają, — w razie niedostarczenia marek stemplowych w ośmiodniowym terminie — potrójną należitość od osób obowiązanych ściągają.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Jana Michalca, organisty z Trzemeśni o przyjęcie syna na koszt kraju do zakładu głuchoniemych we Lwowie.

Sprawozdawca p. ks. Hamorak, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Porucza się Wydziałowi krajowemu petycję Jana Michalca, organisty z Trzemeśni, o przyjęcie syna tegoż, Jana Rudolfa, do Zakładu głuchoniemych we Lwowie na koszt kraju do możliwego uwzględnienia przy udzielaniu dla głuchoniemych przeznaczonych stypendyów.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje:

Wybór komisji przemysłowej z 12 członków.

Marszałek powołuje na skrutatorów wyboru pp.: Szeliskiego, Olpińskiego, Palcha i X. Hamoraka.

Po odebraniu od posłów kartek głosowania i obliczeniu oddanych głosów, udziela Marszałek głosu p. Szeliskiemu celem zdania sprawy z wyboru.

P. Szeliski zdaje sprawę z dokonanego wyboru 12 członków komisji przemysłowej.

Na 97 głosujących wybrani zostali pp.: Czaykowski, Chrzanowski, Czartoryski, Goldman, Michalski, Okuniewski, Rutowski, Słonecki Duklan, Szczepanowski, Tarnowski Stanisław (sen.) Weigel, Żardecki

Marszałek stwierdza, że powyżej wymienieni posłowie zostali wybrani do komisji przemysłowej:

Marszałek podaje do wiadomości Izby następujący wynik ukonstytuowania się komisji górniczej.

Przewodniczącym wybrany: p. Gorayski.

Zastępcą przewodniczącego wybrany: p. Adam Skrzyński.

Sekretarzem wybrany: p. Ochrymowicz.

Marszałek zarządza odczytanie interpelacji wniesionych do biura marszałkowskiego.

Sekretarz p. Trzeciecki czyta następującą interpelację:

Interpelacya

do c. k. Komisarza rządowego.

Zważywszy, iż kilkanaście gmin powiatu Żywieckiego już od dłuższego czasu i dotąd nie posiadały i nie posiadają stałych nauczycieli, ani też ich pomocników przy szkołach ludowych;

zważywszy, iż zdarzają się wypadki, iż nie tylko w powiecie Żywieckim, ale i w całym kraju przy wakujących posadach nauczycielskich gminy dotyczące, pomimo że nie mają nawet przez dłuższy czas nauczycieli, muszą jednakże ponosić w całości stały roczny dodatek i takowy do funduszu szkolnego dopłacić, przez co wyrządza się krzywda tymże gminom, gdyż pomimo ponoszenia kosztów, nie korzystają z nauki potrzebnej: dlatego zapytujemy Wysoki Rząd, o ile jest słuszne ściąganie takich prestacji szkolnych, czy nie byłoby wskazaniem w danym razie uwolnić takie gminy od obowiązku płacenia tegoż dodatku za czas, przez który posada nauczyciela przy dotyczącej szkole wakuje?

Lwów dnia 25. stycznia 1894.

Wojciech Mizia
Interpelujący.

Klemensiewicz, A. Barabasz, Okuniewski, Rożankowski, Huryk, Hamorak, Kułaczkowski, Kowalski, Tyszkowki, Dr Midowicz, St. Strzygowski, Palch, Teliszewski, Dr. Olpiński, Żardecki, S. Potoczek, W. Strępek, Antoniewicz, Korol.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę zakomunikuje c. k. Komisarzowi rządowemu.

P. Okuniewski odczytuje następującą interpelację:

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego.

Jeszcze na posiedzeniu Sejmu krajowego z dnia 27. października 1890. postanowiono osobną uchwałą Sejmu krajowego przedsięwziąć restaurację starożytnego zamku w Olesku i przeznaczono na ten cel na rok 1891 kwotę 18.000 zł. w. a.

Dalej uchwalono rezolucję: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby z końcem roku 1891 przedłożył Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie o przeprowadzonych robotach restauracyjnych, zaopatrzone szkicami i rachunkami.“

Na tej samej sesji weszły do Sejmu liczne petycje od gmin wiejskich z prośbą, by w odrestaurowanym zamku założono szkołę gospodarstwa wiejskiego, zaś poseł Antoniewicz przedłożył w tej sprawie odpowiadający powyższym żądaniom wniosek, a mianowicie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Zamek Oleski ma być odrestaurowany w krótkim czasie w tym celu, ażeby w nim można było umieścić szkołę gospodarską (rolniczo-sadowniczo-pszczelniczą) dla dzieci włościańskich;

2. w szkole tej mają także odbywać roczny kurs nauki gospodarstwa kandydaci, a względnie nauczyciele szkół ludowych.

3. językiem wykładowym w tej szkole ma być język ruski.

Wniosek ten został na tej samej sesji, t. j. 12. listopada przez Wysoki Sejm przychylnie przyjęty.

Na tem bowiem posiedzeniu Sejmu krajowego przyjęto jednogłośnie i z zapalem rezolucję, przedłożoną przez komisję gospodarstwa krajowego w następującej treści: „I. Sejm odstępuje wniosek posła Antoniewicza i towarzyszy o umieszczenie w odrestaurowanym zamku

oleskim szkoły gospodarskiej dla dzieci właściańskich, Wydziałowi krajowemu z tem poleceniem, ażeby przy sposobności przeprowadzenia ścisłych studyów co do adaptacyi tego zamku na umieszczenie jakiegokolwiek Zakładu krajowego, a to w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. Października b. r., nie spuszczał z oka kwestyi, czy w rzeczonym gmachu nie możnaby umieścić niższej szkoły rolniczo-sadowniczo-pszczelniczej, i ażeby o wyniku swoich badań przedłożył sprawozdanie na następnej sesyi sejmowej."

W obec tego, że już czwarty rok mija od tej uchwały, którą Wysoki Sejm zgodnie i z widocznym zapałem powziął, przykrą jest rzeczą dla podpisanych, że muszą Wydziałowi krajowemu oświadczyć swoje uzasadnione niezadowolone z powodu zaniedbania tak ważnej sprawy i zarazem zainteresować:

1. Z jakich powodów Wydział krajowy tak bezwzględnie odracza wykonanie tak ważnej i tak gorąco pożądaney sprawy,

2. Czy i co zamierza Wydział krajowy uczynić, by ta szczęśliwie poczęta sprawa została już raz w interesie kraju po myśli jednogłośnej uchwały sejmowej załatwioną?

Lwów dnia 12/24 stycznia 1894.

Dr. Antoniewicz w. r.

Potoczek, Stręk, Mizia, Rożankowski, Hamorak, Kowalski, Żardecki, Kułaczkowski, J. Romańczuk, Korol, A. Barabasz, Teliszewski, Okuniewski, Huryk, Dr. Olpiński.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę komunikuje Wydziałowi krajowemu.

P. Okuniewski czyta następującą interpelację:

Interpelacya

do JW-go pana K. Komisarza rządowego.

Dnia 1. października 1892 r. przybył do miasteczka Birczy, powiatu Dobromilskiego, komisarz powiatowy Paszkudzki, zwołał Radę gminną a wręczywszy naczelnikowi gminy uchwałę, suspendującą go w urzędowaniu, zawiadomił o tem Radę gminną a zarazem podał do

wiadomości, że naczelnikiem gminy ustanawia Włodzimierza Gudzia, miejscowego nauczyciela i radnego.

Tak więc bez wyboru i bez rozwiązania Rady gminnej został zamianowany przez komisarza Paszkudzkiego naczelnikiem gminy miasteczka Birczy Włodzimierz Gudzio, zostający w czynnej służbie jako nauczyciel szkoły ludowej, który do dziś dnia jako taki urzęduje, wszelkie pisma jako naczelnik gminy podpisuje, zwołuje posiedzenia Rady gminnej, prezyduje na tychże a nawet pensyę naczelnika gminy zaczął pobierać.

Ten to przez komisarza Paszkudzkiego zamianowany naczelnik gminy wykonywał nawet władzę policyjną w gminie, gdyż skazywał mieszkańców na różne kary, jak n. p. Uschera Monda na dwa dni aresztu, a nieprawne te wyroki Starostwo w Dobromilu zatwierdzało, zasyndowało na rozkaz Paszkudzkiego lekarza miejskiego, Dra Bendla w urzędowaniu, a wniesione do Rady gminnej przedstawienie sam odrzucił, co dało powód, do dochodzeń karnych przeciw Gudziowi o nadużycie władzy urzędowej; ten Gudzio ułożył sam listę wyborczą do przeprowadzenia nowych wyborów gminnych, sam dyrymował przy głosowaniu nad reklamacjami, sam rozpiisał wybory i sam je przeprowadzał, chociaż faktycznie nie był przez Radę gminną wybranym na naczelnika gminy. Zażalenia, wnoszone do c. k. Namiestnictwa, nie odniosły żadnego skutku.

Zważywszy, że wedle §§. 354, 384, 49 ordynacyi wyborczej gminnej nie może urzędować jako naczelnik gminy ten, kogo Rada gminna naczelnikiem nie wybrała, a wybór Gudzia, jako zostającego w służbie nauczycielskiej, byłby nieważnym;

zważywszy, że wedle §. 45. ustawy gminnej zwoływane przez Włodzimierza Gudzia posiedzenia Rady gminnej i zapadłe na nich uchwały są nieważne;

zważywszy, że bezprawnem postępowaniem komisarza Paszkudzkiego zostały naruszone prawa konstytucyjne mieszkańców miasteczka Birczy i autonomja gminy;

Zapytują podpisani:

1. Czem usprawiedliwi Rząd to bezprawne postępowanie komisarza Paszkudzkiego?

2. Czy i kiedy zamierza pociągnąć tegoż komisarza do odpowiedzialności za jawne naruszanie ustaw?

3. Czy i jaką da satysfakcję pokrzywdzonym obywatelom miasteczka Birczy?

We Lwowie dnia 25. stycznia 1894.

Interpelujący:
Dr. Korol w. r.

Dr. Antoniewicz, Rożankowski, Dr. Sawczak, Dr. Olpiński, Hamorak, Żardecki, Teliszewski, J. Romańczuk, Potoczek, A. Barabasz, Stręk, Mizia, Okuniewski, Huryk, Kułaczkowski, Klemensiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę poda do wiadomości c. k. Komisarza rządowego.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza najbliższe posiedzenie na dzień 27. stycznia b. r. godzinę 11 rano, oznajmiając, że porządek dzienny tego posiedzenia będzie postom rozesłany.

Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 35 po południu.

Marszałek

Eustachy Sanguszko

Sekretarze;

Dr. Franciszek Paszkowski
Duklan Stonecki.

